

Στις 9 Μαρτίου 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε το όραμα της και τις προοπτικές για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Ευρώπης έως το 2030. Το όραμα της ΕΕ για τη ψηφιακή δεκαετία διαμορφώνεται γύρω από τέσσερα κομβικά σημεία: τον Ψηφιακό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων, τη ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών, τις ψηφιακές δεξιότητες των πολιτών και τις ασφαλείς και βιώσιμες ψηφιακές υποδομές που καλύπτουν, μεταξύ άλλων, τη συνδεσιμότητα Gigabit για όλους, και τη διαθεσιμότητα της τεχνολογίας 5G παντού. Στα επόμενα χρόνια αναμένεται η αύξηση των επενδύσεων σε αυτές τις ψηφιακές υποδομές που θα έχει ως αποτέλεσμα ο κάθε πολίτης και οι επιχειρήσεις να μπορούν να απολαμβάνουν υψηλής ποιότητας συνδεσιμότητα, υψηλό επίπεδο προστασίας και αυξημένη επιλογή καινοτόμων ψηφιακών υπηρεσιών. Τα δίκτυα αυτά θα προσφέρουν νέες και αναβαθμισμένες δυνατότητες υπηρεσιών, και θα αποτελέσουν τον κορμό για ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών σε τομείς όπως, οι μεταφορές, η ενέργεια, ο τραπεζικός τομέας, τα βιομηχανικά συστήματα ελέγχου, η υγεία και η ανάπτυξη έξυπνων πόλεων. Η επιτυχής ανάπτυξη τεχνολογιών όπως Fiber to the Home (FTTH) και 5G θα αλλάξει την καθημερινότητα των πολιτών μέσω της δυνατότητας συνδεσιμότητας με υψηλές ταχύτητες, σε τεράστιο αριθμό συσκευών, όπως οικιακές συσκευές, αυτοκίνητα, συσκευές υγείας, κάμερες κλειστού κυκλώματος, θυροτηλέφωνα κτλ.

Αυτή η ταχέως μεταβαλλόμενη φύση των αγορών και οι εξελίξεις σε διεθνές, ευρωπαϊκό, αλλά και εγχώριο επίπεδο, αναφορικά με την αξιοποίηση ψηφιακών τεχνολογιών και υποδομών, θα οδηγήσουν στην ανάπτυξη της ψηφιακής οικονομίας γενικότερα. Γι αυτό και το ΓΕΡΗΕΤ, έχοντας προβλέψει τις εξελίξεις αυτές, τις έχει καταστήσει ως τον καθοριστικό παράγοντα στη διαμόρφωση της ρυθμιστικής προσέγγισης του, με αποτέλεσμα η ρύθμιση να έχει λειτουργήσει καταλυτικά στη δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για τις επενδύσεις των παροχέων στην ανάπτυξη των αντίστοιχων δικτύων τους. Ως απότοκο των πιο πάνω, έχουν ενθαρρυνθεί εκτεταμένες επενδύσεις και βρίσκονται σε εξέλιξη έργα σε δίκτυα FTTH από τους παροχείς. Μέσω των δικτύων αυτών οι συνδρομητές μπορούν πλέον να απολαμβάνουν ψηλές και υπερύψηλες ταχύτητες στην ίδια, ή και χαμηλότερη τιμή, σε σχέση

με τα προϊόντα που προσφέρονταν μέσω του παραδοσιακού δικτύου χαλκού.

Η συνδεσιμότητα αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά της κοινωνίας των Gigabit. Η περαιτέρω προώθηση της συνδεσιμότητας και η πρόσβαση σε δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας μπορεί να επιτευχθεί, τόσο με τη συνέχιση και εξέλιξη του κατάλληλου ρυθμιστικού πλαισίου, καθώς και της ρυθμιστικής προβλεψιμότητας, όσο και με τις προγραμματιζόμενες δράσεις που καθορίζονται στο Εθνικό Ευρυζωνικό Πλάνο, την υλοποίηση του οποίου έχει αναλάβει το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών. Καθοριστική δράση αποτελεί η ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας, ιδίως οπτικών ινών και δικτύων 5G, σε περιοχές χωρίς ιδιωτικό ενδιαφέρον, γεφυρώνοντας έτσι το σχετικό επενδυτικό κενό.

Όσον αφορά στη δυνατότητα του ΓΕΡΗΕΤ να διαμορφώσει το κατάλληλο ρυθμιστικό πλαίσιο, σημαντικό εργαλείο θα αποτελέσει το νέο νομικό πλαίσιο των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, το οποίο έχει ήδη κατατεθεί στη Βουλή. Η ψήφιση του, το συντομότερο δυνατό, πέραν από εναρμονιστική υποχρέωση της χώρας μας, είναι και ιδιαίτερα κρίσιμη για την επίτευξη των στόχων μας, λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναθεώρηση του πλαισίου για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες δίνει έμφαση σε επιπρόσθετα μέτρα που προάγουν τη συνδεσιμότητα και την πρόσβαση σε σταθερά και κινητά δίκτυα πολύ υψηλής χωρητικότητας.

Περαιτέρω, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για να υποστηρίξει τις χώρες-μέλη και, με σκοπό την προώθηση της συνδεσιμότητας, εξέδωσε το Σεπτέμβριο του 2020 την Εργαλειοθήκη Συνδεσιμότητας (Connectivity Toolbox), για τη μείωση του κόστους εγκατάστασης δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας και τη διασφάλιση έγκαιρης και ευνοϊκής για τις επενδύσεις, πρόσβασης στο ραδιοφάσμα 5G. Ένα από τα κύρια συστατικά αυτής της εργαλειοθήκης αποτελεί ο καθορισμός βέλτιστων πρακτικών προς τον εξορθολογισμό των διαδικασιών αδειοδότησης νέων δικτυακών υποδομών, κάτι που, εκτός των απαιτούμενων δράσεων των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, αφορά και τις απαραίτητες ενέργειες που απαιτούνται κυρίως από τις αρμόδιες και τις τοπικές αρχές όταν αξιολογούν αιτήματα παροχών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, ούτως

ώστε να μην παρουσιάζονται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις και προσκόμματα.

Στην παρούσα φάση, το ΓΕΡΗΕΤ επεξεργάζεται τη δημιουργία ακόμη πιο ευνοϊκών ρυθμιστικών συνθηκών για την ταχύτερη και λιγότερο δαπανηρή ανάπτυξη δικτύων πολύ υψηλής χωρητικότητας, μέσω της βελτίωσης των συνθηκών παροχής των απαραίτητων διευκολύνσεων σε έργα πολιτικής μηχανικής, όπως π.χ. αγωγούς, φρεάτια, πασσάλους κτλ., και την επιβολή των κατάλληλων ρυθμιστικών υποχρεώσεων στις επερχόμενες εξετάσεις αγοράς στις γεωγραφικές περιοχές, στις οποίες εξακολουθεί να υφίσταται κίνδυνος αποτυχίας της αγοράς. Εν τω μεταξύ, μέσω πρόσφατων Αποφάσεων του Επιτρόπου Επικοινωνιών, το Γραφείο έχει διαμορφώσει ένα πιο ευέλικτο ρυθμιστικό πλαίσιο για την αποδοτική εφαρμογή των προαναφερόμενων υποχρεώσεων.

Πέραν των πιο πάνω, καταλυτικό παράγοντα προς την επίτευξη των γενικότερων στόχων της ανάπτυξης ψηφιακών υποδομών, αποτελεί ο πυλώνας αξιολόγησης από το ΓΕΡΗΕΤ των δεδομένων και τάσεων στην αγορά Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, όπου έχουν καθοριστεί στόχοι και δράσεις που αφορούν την αναβάθμιση των εργαλείων ενημέρωσης του καταναλωτή, των εφαρμογών του Παρατηρητηρίου Αγοράς, την αυτοματοποίηση του ελέγχου και επαλήθευσης στοιχείων, της αναβάθμιση της υφιστάμενης αποτύπωσης/χαρτογράφησης δικτύων και υπηρεσιών (που προωθείται μέσω του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας), των κοστολογικών μοντέλων, της διαδικασίας διαχείρισης παραπόνων καταναλωτών, και την επικαιροποίηση/εστίαση του περιεχομένου της ρύθμισης. Με την υλοποίηση των πιο πάνω, το ΓΕΡΗΕΤ επιτυγχάνει, μεταξύ άλλων, έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους της ανάπτυξης του υγειούς ανταγωνισμού: την καθιέρωση του **Ενημερωμένου Καταναλωτή και των εμπλεκόμενων μερών της αγοράς**.

Είναι επίσης πολύ σημαντικό να αναφερθεί ότι η ραγδαία ανάπτυξη των ψηφιακών υποδομών προϋποθέτει και την ανάπτυξη των κατάλληλων συνθηκών ασφάλειας, μια δράση που ήδη εφαρμόζεται μέσω της υλοποίησης της Στρατηγικής Κυβερνοασφάλειας. Σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, το οποίο προεδρεύει της Εθνικής Επιτροπής, καθώς και τη Συντονιστική Επιτροπή

Κυβερνοασφάλειας, η ΑΨΑ, που έχει συντονιστικό ρόλο, και τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη, Υπουργεία και Υπηρεσίες, προωθούν την υλοποίηση στοχευμένων δράσεων σε όλους τους τομείς, οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας, στην Κύπρο. Η συγκεκριμένη στρατηγική δίνει πρωτίστως έμφαση στην προστασία των κρίσιμων υποδομών πληροφοριών σε τομείς που εξυπηρετούν όλους τους πολίτες, με την εφαρμογή Εθνικού Πλαισίου Κυβερνοασφάλειας για την αύξηση των επιπέδων ασφάλειας των ουσιωδών υπηρεσιών του κράτους, αλλά και των επιχειρήσεων και των πολιτών. Παράλληλα, προωθείται αριθμός δράσεων που στοχεύουν στην αύξηση ικανοτήτων κυβερνοασφάλειας, στην εκπαίδευση και επίγνωση, στη συνεργασία Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, και στην προστασία των δεδομένων των επιχειρήσεων και των πολιτών.

Κλείνοντας, θα ήθελα να αναφέρω ότι η μετάβαση στην κοινωνία των Gigabit και ο ψηφιακός μετασχηματισμός, μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την συνεργασία μεταξύ των διαφόρων αρμόδιων και Ρυθμιστικών Αρχών. Το ΓΕΡΗΕΤ και η ΑΨΑ, στηρίζει αυτή την προσπάθεια τόσο μέσω της εμπειρίας και γνώσης στους τομείς τον ΗΕ και Ψηφιακής ασφάλειας, όσο και μέσα από τις αρμοδιότητές τους.